

12. Το δημοκρατικό σχολείο

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Μέλη της σχολικής κοινότητας (διεύθυνση, εκπαιδευτικοί, γονείς), συνδέουν προσωπικές σχολικές εμπειρίες με δημοκρατικές αξίες και οικοδομούν ένα μοντέλο δημοκρατικού σχολείου φτιαγμένο με τις προτάσεις τους.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι της δραστηριότητας είναι τα μέλη της σχολικής κοινότητας να:

1. αναγνωρίσουν έμπρακτα ότι η εφαρμογή της EDC/HRE στο σχολείο προς όφελος των παιδιών,
- προχωρά πέρα από τα μαθήματα και τις ειδικότητες
- απαιτεί μια προσέγγιση του σχολείου ως συνόλου,
- χρειάζεται οι διευθυντές/τριες και οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι γονείς στο ποσοστό που τους αναλογεί, να είναι συνεργάτες στη δημιουργία δημοκρατικού πολιτισμού,
- είναι απαραίτητη η σχέση με την τοπική κοινότητα.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, τα μέλη της σχολικής κοινότητας αναμένεται να:

1. συνδέουν τις προσωπικές τους σχολικές εμπειρίες με αξίες του δημοκρατικού πολιτισμού,
2. περιγράφουν εμπειρικά τις τρεις περιοχές της προσέγγισης του σχολείου ως συνόλου,
3. προτείνουν ιδέες για δράσεις μέσα και έξω από την τάξη,
4. δημιουργούν συνεργατική σχέση ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη της σχολικής κοινότητας.

Το δημοκρατικό σχολείο

ΑΞΙΕΣ

Απόδοση αξίας στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στα ανθρώπινα δικαιώματα

1 Υποστηρίζει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει πάντοτε να τυγχάνουν προστασίας και σεβασμού **B**

2 Υποστηρίζει ότι τα ειδικά δικαιώματα των παιδιών θα πρέπει να τυγχάνουν σεβασμού και προστασίας από την κοινωνία. **B**

Απόδοση αξίας στη δημοκρατία

12 Υποστηρίζει ότι τα σχολεία θα πρέπει να διδάσκουν στους μαθητές τη δημοκρατία και τον τρόπο που πρέπει να ενεργούν ως δημοκρατικοί πολίτες. **B**

ΣΤΑΣΕΙΣ

Σεβασμός

27 Δίνει χώρο στους άλλους για να εκφράζονται **B**

Πολιτειακή συνείδηση

36 Συζητά για το τι μπορεί να γίνει ώστε να βελτιωθεί η κοινότητα. **M**

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης

65 Χρησιμοποιεί αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίζει τις απόψεις του/της **B**

61 Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς. **M**

62 Μπορεί να επιλέγει τις πιο αξιόπιστες από τις διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης ή συμβουλών. **M**

Ευελιξία και προσαρμοστικότητα

85 Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας τις γνώσεις του/της με διαφορετικό τρόπο. **M**

Δεξιότητες συνεργασίας

95 Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί. **B**

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Γνώση και κριτική κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κουλτούρας, των πολιτισμών

119 Μπορεί να περιγράφει τις βασικές πολιτισμικές πρακτικές (π.χ. διατροφικές συνήθειες, τρόπους χαιρετισμού, τρόπους προσφώνησης, ευγένεια) σε έναν άλλο πολιτισμό. **B**

125 Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις γενεσιουργές αιτίες της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων τον ρόλο των στερεοτύπων και της προκατάληψης στις διαδικασίες που οδηγούν σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. **M**

ΓΝΩΣΗ & ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

Το δημοκρατικό σχολείο

Βήματα δραστηριότητας

01

Χωρίζουμε σε 3 ομάδες με 6-7 μέλη η κάθε μία. Αν οι επιμορφούμενοι/ες είναι περισσότεροι, δημιουργούμε ομάδες πολλαπλάσιες του 3, ώστε να αναθέσουμε στη συνέχεια έναν πυλώνα σε κάθε ομάδα.

Εξηγούμε ότι σε αυτή τη συνεδρία, τα μέλη της ομάδας θα σκεφτούν τρόπους που μπορούν να διδαχθούν οι ικανότητες δημοκρατικού πολιτισμού, μέσω του αναστοχασμού της προσωπικής εμπειρίας κάθε μέλους.

02

Προσωπικές εμπειρίες.

Οι επιμορφούμενοι/ες φέρνουν στον νου τους εμπειρίες από τη σχολική τους ζωή ως μαθητές/τριες.

- Σε ένα λεπτό, ατομικά, κάθε μέλος της ομάδας επιλέγει μια θετική (που αισθάνθηκε καλά, που ήταν υπερήφανος/η) και μια αρνητική (που θα ήθελε να μην είχε συμβεί) προσωπική εμπειρία ως μαθητής/τρια και επιλέγει την μία.
- Σε δυάδες (3' + 3') διηγούνται την επιλεγμένη εμπειρία τους και ακούν του άλλου. Αν ο αριθμός των μελών της ομάδας είναι περιττός, μία τριάδα.
- Στην ομάδα (15' στο σύνολο) οι ακροατές (όχι εκείνοι που διηγήθηκαν τις ιστορίες) μοιράζονται την ιστορία που άκουσαν στην ομάδα.

Διαθέτουμε 30'.

03

Σύνδεση των προσωπικών εμπειριών με βασικές δημοκρατικές αξίες.

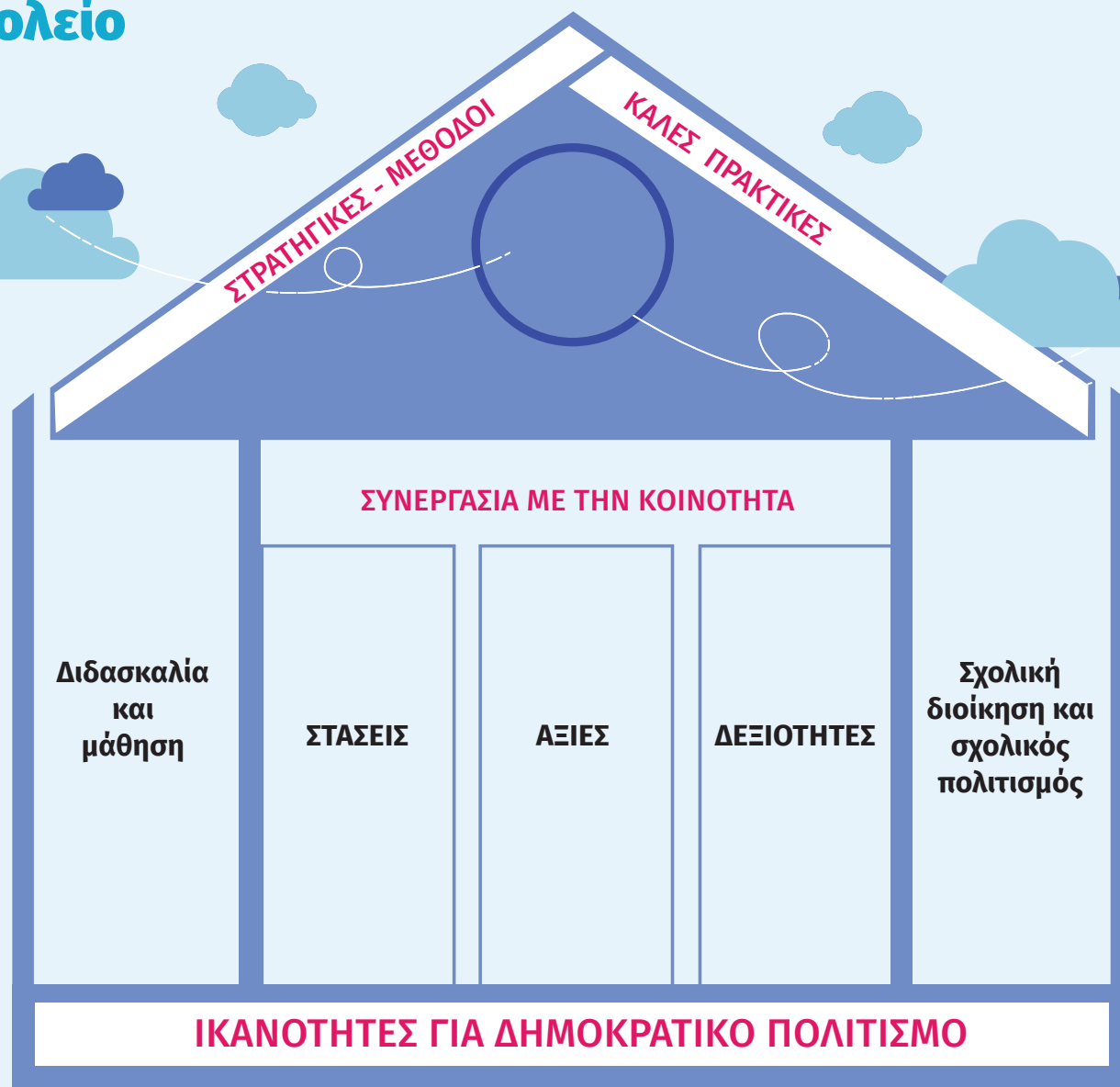
- Μοιράζουμε στις ομάδες 3 έγχρωμες κάρτες A4 κομμένες οριζόντια στα δύο.
- Η ομάδα εργάζεται στην ερώτηση: «Ποιες αξίες ή δεξιότητες έγιναν σεβαστές και προκάλεσαν τις καλές σας αναμνήσεις και ποιες καταπατήθηκαν και προκάλεσαν τις κακές;»
- Τα μέλη των ομάδων γράφουν αξίες ή δεξιότητες (μόνο θετικά, π.χ. δικαιοσύνη, όχι αδικία) μία σε κάθε έγχρωμη κάρτα.
- Κάθε ομάδα που τελειώνει, τοποθετεί τις κάρτες της στη βάση του χώρου που έχουμε ορίσει να δημιουργηθεί το μοντέλο του σχολείου (δες εικόνα παρακάτω).
- Διαβάζουμε τις δημοκρατικές αξίες και δεξιότητες που έχουν κολληθεί στον τοίχο. Υπογραμμίζουμε τις επαναλήψεις. Σχολιάζουμε τη σκέψη ότι πίσω από κάθε τι που συμβαίνει στο σχολείο, υπάρχουν αξίες ή/και δεξιότητες.

Διαθέτουμε 15'.

Το δημοκρατικό σχολείο

Βήματα δραστηριότητας

04

Παρουσίαση της Προσέγγισης του Σχολείου ως Συνόλου:

- Διδασκαλία και μάθηση
- Σχολική διοίκηση - σχολικός πολιτισμός
- Συνεργασία με την κοινότητα (γονείς - σχολεία - οργανισμούς)

Διαθέτουμε 5'.

Το δημοκρατικό σχολείο

05

Κατασκευή των στοιχείων του μοντέλου του δημοκρατικού σχολείου.

- Δίνουμε σε κάθε ομάδα ένα φύλλο χαρτιού από μπλοκ σεμιναρίου κομμένο κάθετα.
- Αναθέτουμε έναν πυλώνα σε κάθε ομάδα (όλοι οι πυλώνες πρέπει να δοθούν σε τουλάχιστον μία ομάδα).
- Κάθε ομάδα επιλέγει μία ή το πολύ δύο αξίες/ικανότητες από αυτές που βρίσκονται στον τοίχο.
- Κάθε ομάδα δημιουργεί δύο προτάσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες που σέβονται την/τις επιλεγμένη/ες αξίες (π.χ. πυλώνας=Διαχείριση του σχολείου, αξία=δικαιοσύνη, πρόταση=δίνεται ίσος χρόνος ομιλίας σε όλα τα μέλη στις συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων).
- Κάθε ομάδα δημιουργεί πόστερ με τις προτάσεις της στο φύλλο.

Ο επιμορφωτής/τρια λέει:

«Οι πυλώνες «Διδασκαλία και μάθηση» και «Διαχείριση του σχολείου» δημιουργούν τους τοίχους του μοντέλου, γι' αυτό γράφονται οριζόντια ώστε το πόστερ να είναι μακρόστενο. ο πυλώνας «Επικοινωνία με την κοινότητα» δημιουργεί το ταβάνι, γι' αυτό γράφεται οριζόντια».

Διαθέτουμε 30'.

06

Οικοδόμηση του μοντέλου του δημοκρατικού σχολείου από όλες τις ομάδες. Κάθε ομάδα που τελειώνει τοποθετεί το πόστερ της στον τοίχο, στην κατάλληλη θέση.

- Καλούμε την ομάδα να σταθεί μπροστά από το μοντέλο.
- Προσθέτουμε τη «σκεπή» με ενωμένες έγχρωμες κάρτες που γράφουν «στρατηγικές, μέθοδοι, εργαλεία, καλές πρακτικές».
- Προσθέτουμε στον κενό χώρο της πρόσοψης του σχολείου την πόρτα όπου γράφουμε ΑΞΙΕΣ (σε χαρτί A4) και δύο παράθυρα όπου γράφουμε ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΤΑΣΕΙΣ.

Διαθέτουμε 10'.

Αποτίμηση/Αξιολόγηση

Συζήτηση ανατροφοδότησης και αναστοχασμού στο τέλος στην ολομέλεια με άξονες τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και αναφορά στο οικοδόμημα στον τοίχο.

Υλικά/πηγές

1. Τοίχος όπου μπορούμε να κολλήσουμε χαρτί.
2. Χαρτί σεμιναρίου.
3. Μαρκαδόροι, τουλάχιστον τρία χρώματα ανά ομάδα.
4. Χαρτί A4.
5. Χαρτί A4 διαφόρων χρωμάτων.
6. Χαρτοταινία και/ή blue tack.
7. Ψαλίδι.

